

11. Oceňování finančního majetku firmy

1. Oceňování ve finančním řízení

- obecně:
  - oceňování majetku a dluhů
  - nákladů a výnosů
- zvláště - oceňování "nepeněžní části" finančního majetku, tedy:
  - obligací
  - akcií (prioritních a kmenových)
- ocenění (jeho reálnost) závisí na metodě a může mít dopady na rozhodování v oblastech
  - financování
  - investování
  - dividend

V ČR:

- CP a majetkové účasti se oceňují cenami pořízení (tj. bez nákladů s pořízením souvisejících) ⇐ zákon o účetnictví

Ve stabilizovaných tržních ekonomikách

- obvykle skutečné pořizovací ceny (tržní ceny ke dni sestavování daného účetního výkazu)

2. Cenné papíry s fixními výnosy

- obligace
- prioritní akcie (i když z jiných pohledů se od sebe liší - daně, splatnost, vlastnictví)

a) oceňování obligací

- faktory racionálně nekvantifikovatelné (politická situace atd.)
- faktory racionálně kvantifikovatelné (výše úroku, nominální cena aj.)
  - ↓
- C_0 = základ tržní ceny - f (diskontovaného ročního výnosu obligace a diskontované nominální ceny obligace, splatné za stanovené období)

$$C_0 = \sum_{t=1}^n \frac{U}{(1+i)^t} + \frac{N}{(1+i)^n}$$

C_0 ... základ tržní ceny

U ... roční úrokový výnos (v peněžních jednotkách po zdanění)

N ... nominální hodnota obligace

t ... jednotlivá léta doby splatnosti

n ... doba splatnosti

i ... požadovaná míra výnosnosti (tržní úroková míra) = f (očekávaného rizika obligace a úrokové míry dlouhodobé obligace)

- tzv. "věčná obligace"

$$C_0 = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{U}{(1+i)^t}$$

- tzv. "obligace s nulovým úrokem"

$$C_0 = \frac{N}{(1+i)^n}$$

- ceny obligací kolísají méně než ceny akcií (10 - 20 %, 20 - 30 %)

Vztah základů tržní ceny (C_0) a tržní ceny (C)

- $C > C_0 \Rightarrow$ nadhodnocená obligace (doporučuje se prodat)
- $C < C_0 \Rightarrow$ podhodnocená obligace (doporučuje se koupit)
- $C = C_0 \Rightarrow$ dobře ohodnocená obligace

- úrokové riziko - pokles ceny obligace (při růstu i) $\Rightarrow$ předčasný prodej $\Rightarrow$ nízká výnosnost (i ztráta)

b) prioritní akcie - cena

- dividendy $\neq f$ (výsledků podniku)
- prioritní akcie nemají obvykle určenou lhůtu splatnosti $\Rightarrow$ dividendové výnosy mají formu perpetuity

$$C_p = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{D}{(1+i)^t} \doteq \frac{D}{i}$$

C_p ... základ tržní ceny prioritní akcie (závisí na diskontování dividendového výnosu)

D ... roční dividendový výnos (v peněžních jednotkách po zdanění) - další jako ad a)

$\Rightarrow i$ (pro prioritní akcie) $>$ než u obligací

- držitelé obligací mají přednostní nárok na důchody a majetek firmy před držiteli prioritních akcií

Oceňování kmenových akcií

- pohyblivý výnos $\Rightarrow$ více pohyblivá cena, přesto
- oceňování principiálně stejné (očekávané budoucí výnosy a hodnota akcie)
- specifika:
  - neurčitější výnosy
  - dividendy nejsou konstantní
  - výnosy = dividendy + kapitálové zisky

$$C_k = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{D_t}{(1+i)^t}$$

C_k ... základ tržní ceny kmenové akcie

D_t ... roční dividendový výnos (v peněžních jednotkách po zdanění v roce t)

i ... požadovaná míra výnosnosti

Pro dividendový výnos = konst.

$$C_k = \frac{D}{i} \quad (\text{jako u prioritní akcie})$$

Pro konstantní zvýšení dividendové sazby v budoucích obdobích

$$C_k = \frac{D_1}{i - g} \quad \text{tzv. Gordonův model}$$

C_k ... základ tržní ceny kmenové akcie

D_1 ... očekávaná peněžní dividenda v 1. roce

- i ... požadovaná míra výnosnosti
- g ... konstantní zvýšení dividendové sazby
- i pomocí P/E:

$$P / E = \frac{\text{tržní cena akcie}}{\text{zisk na akcii}}$$